

Doorashada Xannaano Maalmeedka Qoyska ee Tayada leh Macluumaad loogu talagalay qoysaska

Waa maxay xannaano maalmeedka qoysku?

Xannaano maalmeedka qoysku waa adeeg xannaano carruureed oo bixiya xannaano koox yar oo carruur ah laga bilaabo da'da ilmaha dhashay ilaa 12 jir meel ammaan ah, jowi guri raaxo leh oo ay leeyihiin xannaaneeyayaal diwaan gashan. Xannaaneeyayaasha xannaano maalmeedka qoyska waxay si iskaashi ah ula shaqeeyaan maamulka xarun, shaqaalaha unuga iskuxirka oo tababaran, si ay u siiyaan carruurta waayo aragnimo kordhineysa xooggooda shakhsi ahaaneed, waxyaalaha ay jecel yihiin iyo asalka gaarka ah ee qoyska.

Xannaaneeyaha xannaano maalmeedka qoyska ee guriga, carruurta waxay fursad u leeyihiin inay la yeeshaan xiriir xooggan xannaaneeye ay yaqaanaan iyo carruur kale oo laga yaabo inay ka weyn yihiin ama ka yar iyaga.

Sidee baan u heli karaa xannaano maalmeedka qoyska?

Qoysasku waxay isticmaali karaan xannaano maalmeedka qoyska iyagoo taleefan u diraya xarunta xaafadooda. Shaqaalaha unuga iskuxirku waxay ka hadli doonaan baahida qoyska iyo nidaamka isdiwaangelinta. Unuga iskuxirku waxay u heli doonaan meeleyn suurto gal ah waxayna sameynayaan in xannaaneeyaha iyo qoysku kulmaan oo ay ka wada hadalaan xannaanada. Si loo caawiyo qoysaska raadinaya xannaano, Golaha Aqoonsiga Xannaanada Carruurta ee Qaranku (NCAC) wuxuu sameeyay tasilaad magacyada adeegyada xannaanada carruurta si sahlan looga raadin karo oo ku yaal website kayaga ah (www.ncac.gov.au) ama iyagoo taleefankan ka wacaya NCAC 1300 136 554

Maxaan raadinayaa?

Doorashadaada adeega xannaanada carruurta waxaa laga yaabaa inay saameeyaan qodobka kala duwan, qoysaska raadinaya xannaanada carruurta ee tayada leh waxaa lagu dhiirigelinayaa inay ka fixgeliyaan su'aalaha ugu wanaagsan ee ay weydiin karaan ay yihiin iyo waxay ka raadinayaan adeega xannaanada carruurta inuu lahaado. Waxaa laga yaabaa sidoo kale inaad isweydiiso su'aalahaan soo socda:

Carruurta

- Xannaaneeyuhu ma ka diwaangashan yahay xarun la aqoonsan yahay? Weydii inaad aragto *Shahaadadeeda Aqoonsi* iyo *Qoraalka Tayada*
- Sidee bay xaruntu ula socotaa oo ay u taageertaa xannaaneeyaha ilmahegya?
- Xannaaneeyayaashu ma ula hadlaan carruurta hab diiran oo saaxiibtinimo leh?
- Maxaa nidaam wacyigelin ah oo helayaa qoyskeygu? Maxaa ku dhici doonaa ilmahegya maalinta koowaad?
- Sidee baa lookormeerayaa ilmahegya? Sidee baa loo kormeerayaa markuu ilmahegyu la ciyaarayo carruur ka da' weyn ama kaba weyn?
- Nashaadkee ayuu sameyn doonaa ilmahegyu? Sidee baa loo go'aamiyey nashaadkan?

- Maxaa natijjo celin ah oo layga siinayaa ilmahegya maalintiisa iyo sidee baa macluumaadkan laysoo gaarsiinayaa?
- Miyuu jiraa barnaamij qoran oo muuqda? Sidee buu qoysaskeygu ugu lug yeelanayaa qoysheenta iyo qiimeynta barnaamijka?
- Sidee buu xannaaneeyuhu ugu talagalay baahida shakhsiyeed ama baahida dheeraadka ah ee ilmahegya?
- Sidee baa loo dhegeysanayaa fikradaha iyo rayiga ilmahegya oo wax looga qabanayaa?
- Miyey alaabta lagu ciyaaro, qalabka iyo nashaadka uu heli karaa siinayaan doorasho ilmahegya oo ay fulinayaan xiisahiisa/heeda iyo awoodeeda/diisa?
- Carruurta waa weyni ma xiiseynayaan loolana ma gelinayaan nashaadka iyo alaabta la siiyey?
- Miyey jiraan fursado uu ilmahegyu kaga qaybgeli karo nashaadka halkaas oo ay sahamin karaan hawlaha dhabta ah ee noloshu? Tusaale, nadaafada shakhsiyeed iyo wakhtiyada cuntada?
- Miyuu jowiga gudaha iyo ka bannaanku iyo qalabkuba xiiso leeyihiin, nabdoon yihiin, ammaan yihiin iyo nadiif?
- Waa maxay siyaasada dabeecada lagu hayo iyo sidee bay u xaliyaan xannaaneeyayaashu haddii ay carruurta dagaalamayaan, ooyayaan, ama aysan la shaqeyn laheyn?
- Yaa masuul ka ah siinta cuanto iyo cabitaan ilmahegya? Cuntada la siinayaa ma ku filan tahay nafaqo se ma leedahay? Sidee baa baahida cuntada khaaska ah ee ilmahegya loo siinayaa?
- Miyuu jiraa macluumaad qoraal ah siyaasadeed iyo mid nidaam oo loogu talagalay qoysaska?
- Maxaa dhacaya haddii ilmahegyu uu u baahan yahay daawo? Ka waran haddii ilmahegyu jirado ama uu shil galdo inta uu ku jiro xannaanada?

Carruurta jirta 0-5

- Yaa ka masuul ah keenida beebka ilmahegya?
- Sidee baa looga caawinayaa ilmahegya inuu ku tababarka musqusha?
- Sidee baa lay soo wargelinayaa sida uu yahay wax cunida ilmahegya iyo sida hurdadiisu tahayba?
- Maxaa dhacaya haddii ilmahegyu uu weli heysto masaasad ama naaska la nuujiyo?
- Sidee baa loo seexiyaa ilmahegya? Maxaa dhacaya haddii uusan ilmahegyu raban inuu seexdo?

Carruurta da'da Dugsiga

- Maxaa nidaam ah oo jira oo uu ilmahegyu kaga qaybgeli karo qorsheynta, go'aan sameynta iyo sameynta xeerarka iyo wax ka iman kara?
- Sidee baa ilmahegya dugsiga looga soo qaadayaa loona keenayaa? Sidee baa loola socodsiiinayaa ilmahegyu inay jiraan nidaamyadan?
- Waa maxay shuruudaha ammaanka ee la tixgelinayaa marka ilmahegya laga soo qaadayo dugsiga ama la geynayo iyo dalxiisyada?

Waa maxay Hubinta Tayada Xannaano

Maalmeedka Qoyska (FDCQA)

FDCQA waxay u qasdeysaa inay siiso carruurta da'da dugsi ee Australia oo dhan xannaano tayadeedu sareysa oo kor u qaadeysa koritaanka iyo waxbarashadaba.

Ujeedada ugu balaaran ee FDCQA waxaa weeye in la hubiyo in carruurta ku jirta xannaano maalmeedka qoyska inay helaan waayo aragnimo kicineysa oo wanaagsan oo dhawreysa dhammaan wejiyada koritaankooda. Sidaan ayey sameysaa iyadoo qeexaysa tayada xannaano maalmeedka qoyska iyo iyadoo bixineysa si ay ku cabiraan tayada Xarumaha fuliya heerarka FDCQA waxaa aqoonsi siiya NCAC. Waxaa la siiyaa *Shahaadada Aqoonsiga* oo laga rabo inay ku muujiyaan meel laga arki karo. Waxay sidoo kale helaan *Shahaadada Qoraalka Tayada* oo ku tusinaysa waxyaalaha ay gaartay xaruntu iyadoo loo eegayo meel kasta oo Tayo. Qoysasku waxay codsan karaan inay arkaan *Shahaadadaana*.

Heerarka Aqoonsigu waxay ku saleysan yihiin 6 Meelood ee Tayo xannaano ee hubiya in adeegyadu ay siinayaan carruurta waayo aragnimada ugu wanaagsan ee suurto galka ah.

6 Meelood ee Tayo ee FDCQA

1. Isdhexgalka – isdhexgalada wanaagsan ee u dhaxeeya carruurta, qoysaska, xannaaneeyayasha iyo shaqaalaha unuga iskuxirka waa waxa muhiimka u ah guusha xarunta xannaano maalmeedka qoyska.

2. Degaanka – degaan soo dhaweyn leh, ammaan ah, oo leh ilo macluumaad wanaagsan wuxuu ka caawinayaa carruurta inay la qabsadaan xannaanada waxayna u ogolaanaysaa inay sahamiyaan oo ay tijaabiyaan marka baahidooda loo eego.

3. Waayo aragnimada Carruurta, Waxbarashada iyo Koritaanka – waxabarashada iyo koritaanka waxaa kor loogu qaadaa fursado la siinayo carruurta si ay u sameeyaan doorashooyin iyo inay raacaan waxyaalaha ay xiiseynayaan.

4. Caafimaadka, Nadaafada, Nafaqada, Ammaanka iyo Wanaaga – dhammaan carruurta waxay xaq u leeyihiin xannaano tayo leh oo ku taal jebi naadiif ah ammaan iyo caafimaadba.

5. Shaqaalaha Unuga Iskuxirka iyo Xannaaneeyayaasha – shaqaalaha unuga iskuxirka waxay la shaqeeyaan xannaaneeyayaasha iyo qoysaska si loo hubiyo inay jiraan habab si loo xajiyo tayada nashaadka xarunta, barnaamijka iyo uruka.

6. Maamulka iyo Maareynta – xarunta maamulka iyo shaqaalaha unuga iskuxirku waxay dejiyaan hahab iyo siyaasado maareyneed oo anshax wax ku oolna ah. Wixii macluumaad dheeraad ah ee ku saabsan Meelaha Tayada fadlan eeg FDCQA *Quality Practices Guide* (2004).

Doorarka qoysaska FDCQA

FDCQA waxay dhiirigelisaa xarun kasta oo xannaano maalmeedka qoyska ah iyo qoysaskooda si ay u wada shaqeeyaan oo horumarayaan dibna ugu eegaan falsafada xarunta, siyaasada iyo hababka la raacayo. Tan waxay caawineysaa oo ay qaabeynaysaa waayo aragnimada haboon iyo nooca isdhexgalka iyo dhammaan nashaadka xarunta.

Waxaa sidoo kale muhiim ah in qoysasku ay si xor ah uga la hadli karaan xannaaneeyayaasha carruurtooda ama shaqaalaha adeega waxyaalaha sida siyaasada adeega ee ku saabsan edebta, nadaafada, dalxiisyada gaagaaban, tallaalka, iska ilaalinta qoraxda iyo ammaanka.

Sababtoo ah jewayada xannaanada carruurta ee ay bixiyaan xarumaha xannaano maalmeedka qoyska waa yar yihiin, wax soo noqnoqda hababkana waa la bebedeli karaa. Waa muhiim in qoysasku ay kala hadlaan baahida carruurtooda xannaaneeyayaasha si tan ay uga muuqato hawlmaalmeedka xannaano ee la siiyo.

Sidii aad wax badan uga Baran lahayd Xannaanada Tayada leh

NCAC waxay aad u dooneysaa inay caawiso qoysasku inay ka bartaan wax badan oo ku saabsan xannaanada carruurta ee tayada leh. Macluumaad ku saabsan Hubinta Tayada Xannaanada Carruurta waxaa laga heli karaa website ka NCAC. Nuqulo ka mid ah daabacaada QA waxaa sidoo kale laga heli karaa adeegyada.

Qoysaska wax saluugsan ku saabsan xannaanada tayada leh ee ay bixiso adeeg xannaano saacadaha dugsi ka baxsan waxaa lagu dhiiri gelinayaa inay kala hadlaan airman adeega. Adeegyada Tayada leh waxay leeyihiin habab wax looga qabto cabashooyinka iyo xannaqa oo bayaan ah cadna. Haddii aad soo sheegtay inaad saluugsan tahay arin ku saabsan tayada adeega xannaanada saacadaha dugsi ka baxsan, laakiinse aan la xalin wixii aad saluugsaneyd, NCAC waxay leedahay hab ay ku xaliso waxyaalaha la saluugsan yahay, oo nuqul laga helayo website kayaga ama adoo taleefan u soo diraya NCAC.

Wixii macluumaad dheeraad ah ee ku saabsan xannaanada carruurta iyo doorashada adeeg tayo leh, fadlan kala xiriir NCAC **1300 136 554**.

Saacadaha Xafiiska: Isniin ilaa Jimce 8:30 subaxnimo – 5 galabnimo, wakhtiga NSW

Cinwaanka Boosta: Level 3, 418a Elizabeth Street
Surry Hills Sydney NSW 2010

Taleefan: 1300 136 554 **Fax:** (02) 8260 1901

Imeyl: qualitycare@ncac.gov.au

Website: www.ncac.gov.au

Adeega Turjumaada Taleefanka wixii wicitaan afafka aan Ingiriiska aheyn -131 450

Adeega Ugudbinta Qaranka ee dad soo wacaya ee hadalka iyo maqalka dhiman leh – 131 677

Xiriirada kale ee Muhiimka ah

Lacagta Xannaanada Carruurta – lacagaha qoysaska si looga caawiyo kharashaadka xannaanada carruurta. Wac Xafiiska Caawimaada Qoyska 136 150 ama Centrelink –ga xaafada ama Xafiiska Medicare.

Arimaha Isticmaalayasha iyo Cadaalad Ganacsiga – haddii aad wax saluugsan tahay ku saabsan lacagaha xannaanada carruurta ama heshiisyada, la xiriir wasaaradda Gobolka ama Territoriyya masuulka ka ah arimaha isticmaalayaasha iyo cadaalad u ganacsiga.